

Fiskisáttmáli við Ísland

Vunnu veiðirættindi fyri snøri og snellu undir Ísland

Fingið tíðaróavmarkaðan sáttmála við Ísland

Við tað sama, ið tað frættist, at Ísland og Bretland vóru komin til sættis í fiskimarkstræti, vendi lögmaður, ið tá var í Danmark, sær landsstýrisins vegna til uttanríkisráðið um at fáa skipað so fyrri, at samráðingar komu í lag millum Ísland og Føroya um serrættindi fyri Føroyar til veiði við Ísland.

Lögmaður bað so á sama hvarvinum báðar fólkatingsmenninar koma við sær til hin íslenska ambassadørin Steffan Jóhann Steffansson. Tað varð gjørt, og bóru teir ynski okkara fram fyri hann.

Ambassadørurin bað lögmannin aftur at munnligu áheitanini senda eina skriftliga, ið hann so við besta viðmæli víldi senda íslensku ríkisstjórnini.

Hetta varð gjørt eins og eisini varð

skrivað til íslenska ministarin Emil Jónsson.

Allastaðni, bæði í danska uttanríkisráðnum, íslensku ambassaduni og í Íslandi vóru áheitaninar væl móttiknar.

Seinri var á tingi samtykt at heita á landsstýrið um at biðja um samráðingar um veiðirætt innan fyrri tær 12 sjómiljar.

Eingin dugdi at hugsa sær, at møguleiki var fyrri at koma nærri inn at gomlu fiskimarknum.

Upp til Íslands kundi ikki verða farið fyrr enn boð kom frá Íslandi, ngr ið íslendingar vóru fúsir at samráðast.

So kom boð haðani, at hin íslenska stjórnin var fús at taka upp umbidnu samráðingarnar tann 17. juli.

Farið varð vestur, og samráðingarnar byrjaðu kl. 4 seinrapartin tann 17. juli 1961.

Íslendingar søgdust at vera óføra blid-ir og vinarligir.

Málið lá undir uttanríkisráðharranum.

Teir, ið samráddust frá føroyskari síðu, vóru: P. M. Dam, lögmaður, Debes Christiansen, skipari, og Dánjal á Dul, navigationslærari, og nevndarinnar formaður, Poulsen, danski ambassadørurin í Íslandi.

Ambassadørurin skuldi leggja fyrri fyrsta dagin, og síðani fórdu føroyingarnir og íslensku nevndarlímirnir samráðingarnar víðari.

Á íslensku hálfu møttu í undirnevndini: Gunnlaugur E. Brim, departementschefur í forsætisráðnum, Davíð Ólafsson, fiskimálastjóri og Niels P. Sigurðsson, departementschefur í uttanríkisráðnum. Már Ellisson, cand. polit.

Aftaná ein hóp av fundum, komu nevndarlímirnir til sættis um at viðmæla landsstýrinum, dansku ríkisstjórnini og íslensku ríkisstjórnini at samtykkja upp skot til sáttmála millum íslensku stjórnina og dansku stjórnina føroyinga vegna.

Hetta yppskot hevur landsstýrið góðkent aftaná samráðing við sendinevndina, flokksformennin og lögtingsformannin, ið allir sum ein góvu sitt besta viðmæli til samtyktar.

Uppskotið gongur út uppá:

(Framhald á 4. síðu.)

Ministaravitjan

Danski kirkjuministarin frú Bodil Koch er á vitjunarferð í Føroyum. Hon var í gjár tilsteðar, tá grundarsteinurin til hina nýggju klakksvikarkirkjuna, varð lagdur. Kirkjan fekk navn við Kristianskirkjan, og skal standa sum eitt minni yvir sjálættum føroyskum sjómønnum og Kristiani kongi 10.

Ministarin hevur á fundi í Norrøna felagnum týskvöldið hildið røðu. Heilt nýv fólkið var samankomið og fagnaði tað, Bodils Koch.

ÓLAVSØKUSKRÁIN

ÓLAVSØKUAFTAN

- 11.00—15.00 Føroysk listaframsýning í fimleikarhøllini.
- 14.00 Skrúðgonga úr kommunuskúlagarðinum oman Niels Finsensgotu inn á Tinghúsvøllin. D. J. Joensen, sjómannsskúlastjóri setur Ólavsøkuna.
- 15.00—22.00 Basarur fransiskanarsystanna.
- 15.00 Studentakabarett í Sjonleikarhúsinum.
- 15.00 Kappróður. (sí teir luttakandi bátarnar á 2. síðu)
- 16.00 Restauratióin í losjuni.
- 17.00 Almennur fundur á Háskúlanum. Glob, professari heldur røðu. Aðalfundur Føroya Fólkaháskúlafelags beint aftaná.
- 17.00 Frelsunarherurin hevur fund á Vaglinum.
- 17.00 Studentakabarett í Sjonleikarhúsinum.
- 19.00 Hondbóltur: Sandavágur—Neistin kvinnur 1. lið. Sandavágur—Neistin menn 1. lið.
- 20.00 Friða evang. meinigh. hevur móti á Vaglinum.
- 21.00 Evang. móti uttanfyri Ebenezer.
- 21.00 Móti í Meinigheitshúsinum. Sörin Hansen innl.
- 21.00 Enskur dansur í Klubbanum. Goggan spælir.
- 22.00 Frelsunarherurin hevur fund á Vaglinum.
- 21.00—02.00 Føroyskur dansur í Sjonleikarhúsinum.
- 21.00 Enskur dansur í losjuni.
- 21.00—02.00 Enskur dansur í Tórshøll.

ÓLAVSØKUDAG

- 9.00 Hánessa í Katólsku kirkjuni.
- 11.00 Løgtingsmenn, prestar og aðrir embætismenn fara skrúðgongu úr lögtinginum í kirkjuna.
- 11.00 Bibliefundur í Ebenezer.
- 13.00 Føroya lögting verður sett.
- 13.00 Havnar Sangfelag syngur á Tinghúsvøllinum.
- 14.15 Klakksvikar Hornorkestur spælir á Vaglinum.
- 14.00—18.00 Føroysk listaframsýning í fimleikarhøllini.
- 14.30 Kappriðing á Velbastaðvegnum (farið verður av Vaglinum kl. 14.00).
- 14.30 Studentakabarett í Sjonleikarhúsinum.
- 15.00 GHM spælir á Vaglinum.
- 15.00—22.00 Basarur fransiskanarsystanna.
- 15.00 Eydnúhól Havnar Kvinnufelags í gamla kommunuskúlagarðinum.
- 15.30 Kappsvimjing í Gundadalshylinum.
- 16.00 Studentakabarett í Sjonleikarhúsinum.
- 16.00 Restauratióin í losjuni.
- 16.00 Frelsunarherurin hevur fund á Vaglinum.
- 16.30 Fótibóltur: Akranes Ísland—Bylíðið.
- 18.00 Móti í Meinigheitshúsinum. Johs. Mortensen innleiðir.
- 18.30 Sjonleikarhúsið førir fram sjónleikin »Kom ikki at málingini«.
- 18.30 Hondbóltur: Kyndil—Neistin menn 1. lið Kyndil—Neistin kvinnur 1. lið.
- 18.30 Strendur—KFUM menn 2. lið.
- 19.00 Frelsunarherurin hevur fund á Vaglinum.
- 20.00 Fria evang. meinigh. hevur móti á Vaglinum.
- 21.00 Evangeliskt móti uttanfyri Ebenezer.
- 21.00 Ólavsøkusamkoma í KFUM.
- 21.00—24.00 Føroyskur dansur í Sjonleikarhúsinum.
- 21.00—24.00 Enskur dansur í losjuni.
- 21.00—24.00 Enskur dansur í Tórshøll.
- 23.00 Frelsunarherurin hevur fund á Vaglinum.

SUNNUDAGIN 30. JULI

- 11.00 Kirkjugangur.
- 14.00—18.00 Føroysk listaframsýning í Fimleikarhøllini.
- 14.30 Studentakabarett í Sjonleikarhúsinum.
- 15.00 Fótibóltur: Unglingabýlíðið—Vestan.
- 16.00 Studentakabarett í Sjonleikarhúsinum.
- 17.00 Hondbóltur: Kyndil—Ármann, Reykjavík.
- 18.00 Sjonleikarhúsið førir fram sjónleikin »Kom ikki at málingini«.
- 18.00 Móti í Meinigheitshúsinum. P. Jacobsen prestur innleiðir.
- 18.00 Evangeliskt móti í Ebenezer.
- 21.00 Evangeliskt móti uttanfyri Ebenezer.
- 21.00 Samkoma í KFUM.
- 21.00—01.00 Føroyskur dansur í losjuni.
- 21.00—24.00 Enskur dansur í Tórshøll.
- 21.00—02.00 Føroyskur dansur í Sjonleikarhúsinum.
- 21.00—02.00 Enskur dansur í Klubbanum. Goggan spælir.

ÓLAVSØKA

Hóast tíðirnar eru nógv óðrvisi enn, tá okkara forfedrar hildu ting úti í Tinganesi, so er Ólavsøkan hin sama nú sum tá, hon savnar fólk saman úr øllum Føroyum, meira enn nokur stevna dregur hon fólkiið alt til sín. Hon er hin sama, har tú hittir mangan góðan vin, har ungdomurin finnur sær gleði og gleim og har hin tilkomni hittir gaml ar vinir og rennur aftur á gamlar gotur. Jú, sama Ólavsøkan er, sum fyrri öldum síðan.

Mangt er tó broytt hesu mongu ár, ættir hava skift, öldir eru runnar og síðir eru óðrvisi í stóran mun. Í dag fer streymurin eftir asfaltvegnum, streymurin av stevnufólkunum, av fólkii, sum í sinni eru glád, sum hava frótt seg til at koma til Ólavsøku, til einaferð enn aftur at kenna seg á fornari grund, í tí gomlu Havnini, sum flest øllum er vordin so kær.

Tað er høvudsáðin sum vit leita til á Ólavsøku, staðurin sum ber søgu okkara í sær, har sært tú tær gomlu goturnar, har sært tú í huganum hvussu teir gomlu titaðu aftur og fram, har teir slógu ringin á Ólavsøku og har teir prátaðu um tíðarinnar mongu viðurskipti.

Sjálvt um tú heldur ikki í ár dugir at skilja, at Havnin skal verða so nógv broytt, so fært tú aftur at kenna, at hin gamla Ólavsøkan ikki letur seg skúgva til viks av øllum tí nýggja, ikki eitt vet hevur hon latið frá sær, heldur hevur hon tikið fólkiið meira og meira til sín — hon hevur av øllum norðurlanda tjóð um verið tann, sum ár um ár savnar føroysku tjóðina til stevnu.

Tað skal vera ynski várt, at Ólavsøkan verður góð, tað skal eisini vera ynski várt, at Ólavsøkudagurin, dagurin tá tingið verður sett, verður okkum ein dagur til enn stórr framburð og enn stórr trygging hjá einstaklinginum, sum hjá tjóðini allari.

Vælkomin til Ólavsøku!